

VTT:n lausunto koskien lausuntopyyntöä asiassa HE 297/2022 vp

Lausuntopyyntö: Talousvaliokunta torstai 12.01.2023 klo 12.00 / HE 297/2022 vp
Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi biopolttoöljyn käytön edistämisestä annetun lain sekä biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain muuttamisesta

Lausunto koskee Hallituksen esittämää muutosta biopolttoöljyn käytön edistämisestä annettuun lakiin niin, että biopolttoöljyn jakeluvelvoitetta nostettaisiin vuodesta 2026 alkaen siten, että vuonna 2030 jakeluvelvoite olisi 30 prosenttia.

VTT pitää esitystä jakeluvelvoitteen nostamisesta lähtökohtaisesti hyvänä ilmaston kannalta. Jakeluvelvoite ja sen korottaminen on tehokas keino työkoneiden CO₂-päästöjen vähentämiseksi lyhyellä aikavälillä, mutta samalla sekoitepolttoöljyn hinta nousee ja syntyy epävarmuutta hintakehityksestä. Tämä kuitenkin samalla kannustaa epäsuorasti myös muiden ilmaston kannalta hyvien ratkaisujen kuten sähköistymisen lisäämiseen työkonikäytössä.

Jakeluvelvoitteen nosto nähdään ainoana nopeasti käytettävissä olevana keinona vähentää työkoneiden CO₂-päästöjä. Sen sijaan biokaasun sisällyttämisestä jakeluvelvoitteeseen ei nähdä työkonesektorilla olevan merkittävää hyötyä. Työkoneiden CO₂-regulaatio puuttuu tällä hetkellä kokonaan, mikä ei suosi vaihtoehtoisten käyttövoimien kehitystä. Ohjaavan säännösten kehittämiseen kannattaakin panostaa EU-tasolla. Säännösten tulisi kuitenkin olla teknologianeutraali ja huomioida myös nk. WtW (Well-to-wheel) arviointimenetelmän tai muita vaihtoehtoisia menetelmiä energiankantajien koko elinkaaren khk-päästöjen huomioimiseksi. Tämä takaisi kaikkien uusiutuvien ja kestävien energiankantajien tasapuolisen käsittelyn. Vaihtoehtoisten käyttövoimien ratkaisuilla on potentiaalia kehittyä kilpailukykyisiksi tuotteiksi vuosikymmenen aikana. Tämä edellyttää kokonaisvaltaisen ohjauskeinovalikoiman käyttöönottoa: tuotekehitys ja sen rahoitus, kokeiluhankkeet, hankinta- ja infratuet vaihtoehtoisille käyttövoimille, kokonaisverotuksen kehittäminen, sekä tiedon kerääminen ja jakaminen.

VTT on tehnyt VNK:lle taustaselvityksen ”Työkoneiden kustannustehokkaat päästövähennyskeinot” aiheeseen liittyen, josta löytyy lisätietoa polttoöljyn bio-osuuksien CO₂-vaikutuksia sekä kustannustarkasteluja. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-153-7>